

Az akut stroke ellátás első évtizede Kaposváron

Zárszó

Prof. Dr. Repa Imre

2023. június 15.

Az egészségügyi statisztikák szerint elsősorban a fejlett civilizációjú országokban a megbetegedési és halálozási statisztikákat a szív- és érrendszeri betegek, ezen belül a verőeres (artériás) folyamatok vezetik. Ezen népbetegséget genetikai, táplálkozási, életmód (stressz, mozgáshiány) folyamatok okozzák elsősorban.

A leggyakrabban előforduló verőeres folyamatokat a verőereken képződő (a szív koszorúereket is ideértve) szűkületek, elzáródások, illetve az érfal elmeszesedése okozzák.

**Az érfolyamatok által okozott betegségek kezelését kezdetben
gyógyszeresen, az 1950-es évektől sebészeti úton (ér- és szívsebészeti
műtétek), majd az 1960-as évek óta a verőerek katéterrel illetve a katéteren
keresztül történő beavatkozással végzik.**

**Az érfolyamatok kivizsgálása és kezelése több irányú,
de a leghatásosabb a direkt érfestés,
illetve az érben katéterrel végzett úgynevezett
intervenciós katéteres terápia.**

EGY KIS TÖRTÉNELEM

1929-ben 25 évesen német sebész rezidensként katétert vezetett a saját szívébe, majd lesétált a két emelettel lejjebb lévő röntgen laborba és ott felvétellel igazolta, hogy elérte a jobb kamrát.

Csak 1956-ban kapott Nobel díjat.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

Werner Theodor Otto Forssmann MD
1904 – 1979

Antonio Egas Moniz
1874 – 1955

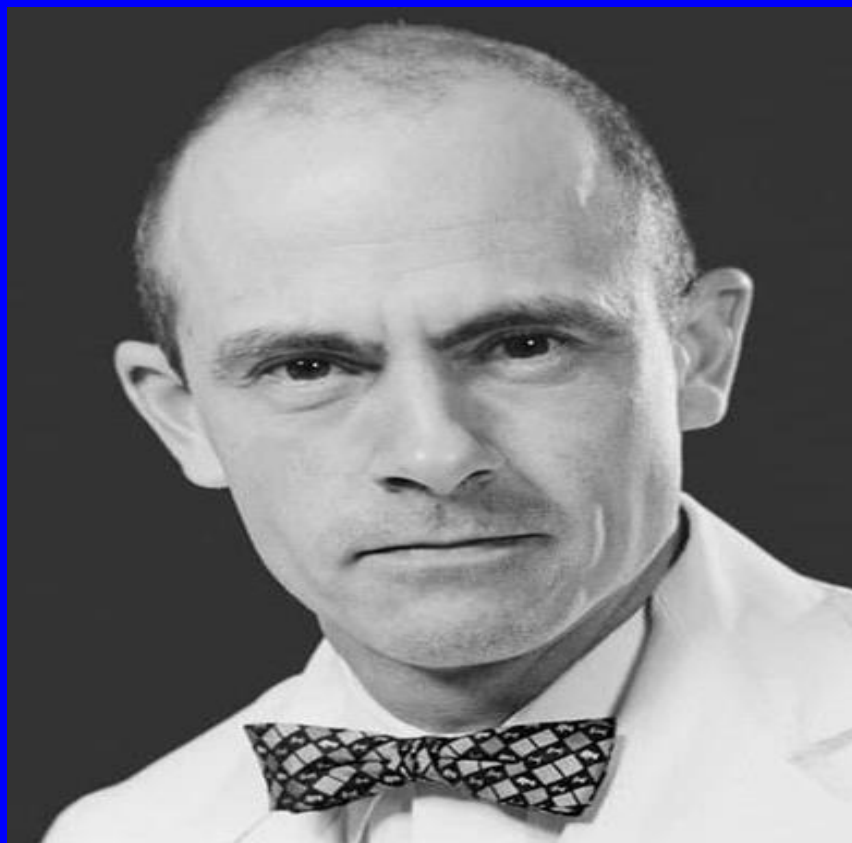
1949-ben Walter Rudolf Hesszel megosztva elnyerte az orvostudományi Nobel-díjat, mert felfedezte, hogy az agy homloklebenyének lobotómiájával enyhíthetők a skizofrénia tünetei. 1903 és 1917 között parlamenti képviselő volt és Portugália külügyminisztereként ő képviselte az országot az első világháború utáni béketárgyalásokon.

Az endovasalis módszer tényleges elindítójának tartható svéd radiológus, aki 1953-ban kialakította a katéteres angiográfiát.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

Sven-Ivar Seldinger MD
1921 – 1998

Az amerikai radiológus a ballonkatéter megalkotása nyomán, 1964-ben fejlesztette ki módszerét, a percutan transluminális angioplasticát (PTA) a szklerotikus szűkületek kitágítására, illetve az elzáródások újra megnyitására.

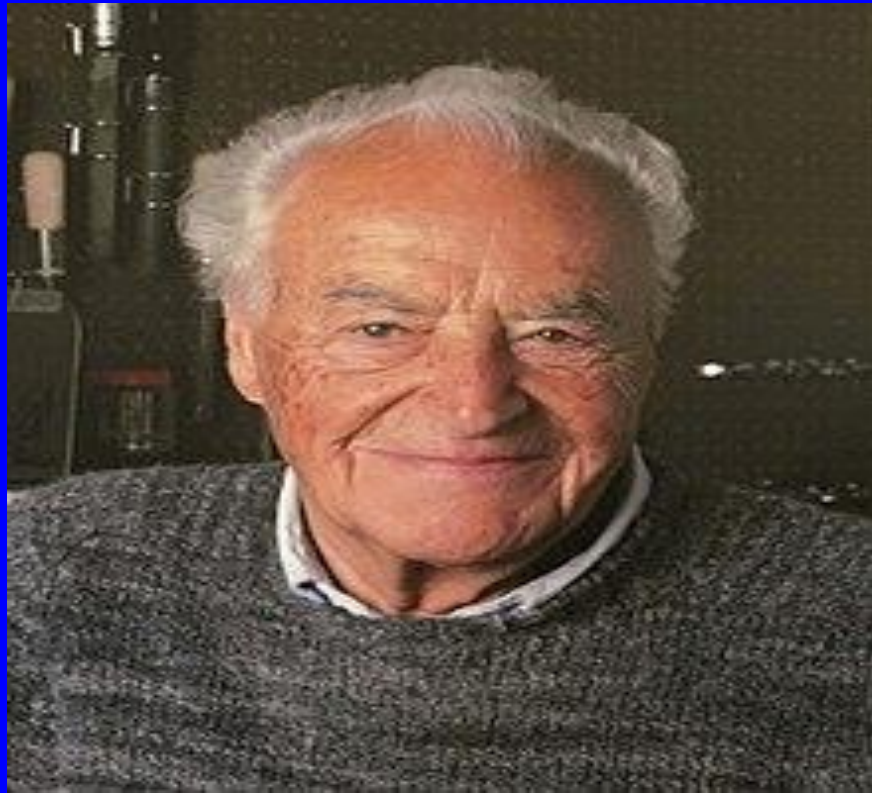
*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

Charles Theodore Dotter MD
1920 – 1985

Az általa kifejlesztett speciális, előre megformált katétereket a mai napig általánosan használják a koszorúerek aortán keresztüli elérésére – Judkins katéter

Melvin Judkins MD
1922 – 1985

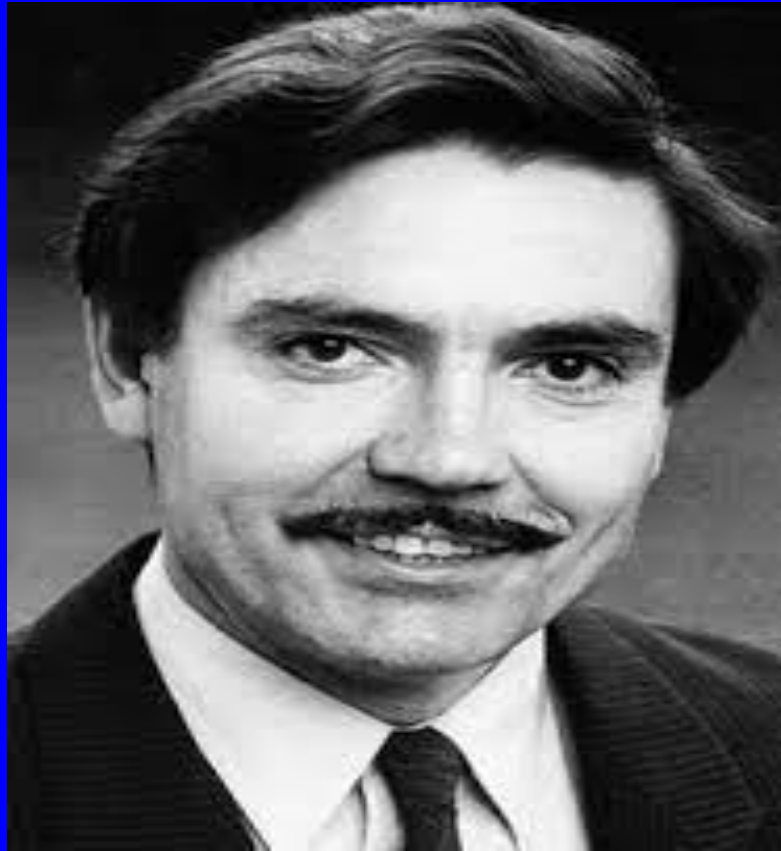

Osztrák radiológus az Amplatzer Septal Occluder, valamint az Amplatzer Cribiform Occluder orvosi eszközök feltalálója volt, amit a csecsemőknél gyakori veleszületett szívelégtelenség pitvari sövény defektusának lezárására a mai napig használnak. Tevékenységét Minneapolisban az egyetemi kórházban végezte.

Kurt Anton Amplatz MD
1924 – 2019

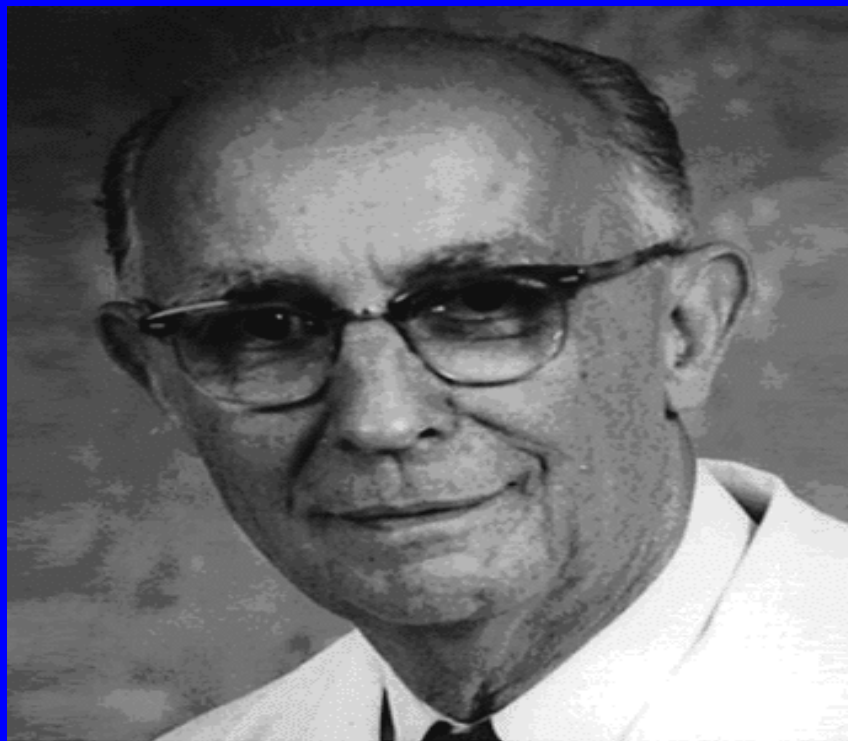
Emlék 1988-ból Minneapolis - USA

Radiológusként és kardiológusként sikeres ballonos angioplasztikát fejlesztett ki szűkült artériák lumenének kiterjesztésére. Első sikeres koszorúér-angioplasztikai kezelését egy éber emberen 1977. szeptember 16-án végezte a svájci Zürichben.

Andreas Roland Grüntzig MD
1939 – 1985

Cesare Gianturco MD
1905 – 1995

Olasz radiológus 1985-ben mutatta be Z-alakú implantátumát, amelyet „stent”-nek nevezett. Ettől kezdve vált dominánssá ez az elnevezés. A stentet ballonkatéterrel helyezték be és a ballonos tágítás helyén tartották fel vele az érlumen tágongását. Az iparilag előállított implantátumot Gianturco-Roubin flex stent-nek nevezték.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

Julio Cesar Palmaz MD

Grüntzig előadásai által ismertetetett reocclusiók eetek nyomán kezdett foglalkozni a stentelés gondolatával. Ballon által kitágított stentet fejlesztett ki, amelyet először 1987 év májusában perifériásan arteria femoralisba és arteria iliaca-ba, illetve renalisba, majd arteria coronariába is beültetett.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

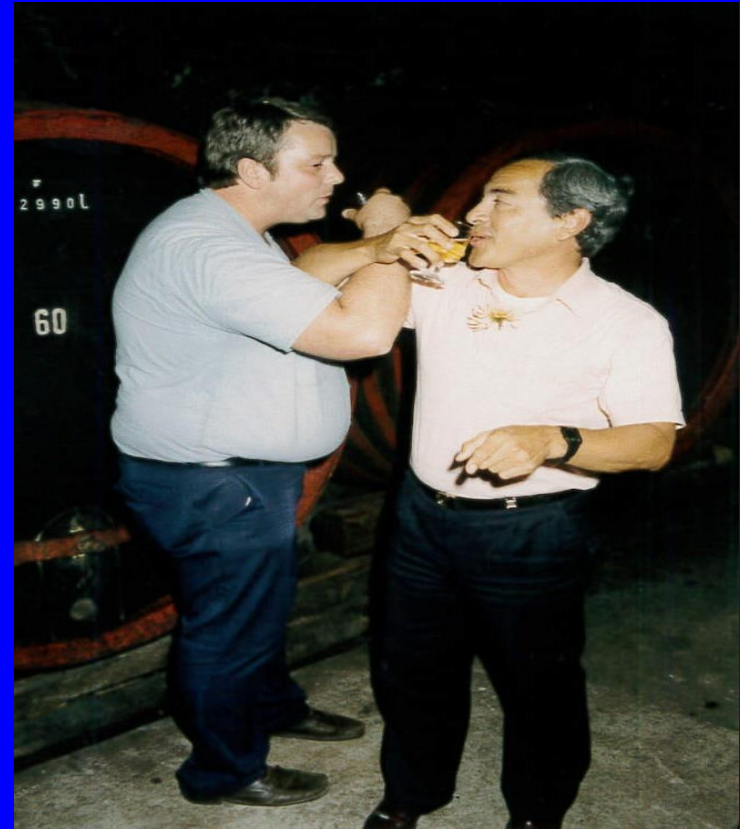

Wilfrido R. Castaneda MD

A MOTIVA-terv tudományos igazgatójának és az Orvosi Technológiák Tanszékének munkatársaként felelős volt az angioplasztika mechanizmusának leírásáért, amikor ez az eljárás a klinikai gyakorlat korai szakaszában volt. Az endourológia, elsősorban a nephrolithotripsy perkután hozzáféréseinek fejlesztésének úttörője. Minneapolisban, majd New Orleans-ban tanszékvezetőként tevékenykedett.

Emlék 1992-ből

Budapest

Dr. Horváth László

Az intervenciós radiológia vezetője, a világon Charles Dotter után az elsők között alkalmazta a ballonos értágítást Pécsen, később oktatta és részt vett az amerikai orvosok képzésében, és neki köszönhető az intervenciós onkoradiológia magyarországi és pécsi elindítása.

A Harvard Medical School Intervenciós Radiológia kurzusainak rendszeres előadója.

Dr. Szilágyi László
1937 – 2004

A Semmelweis Egyetem Ér- és Szívsebészeti Klinika Radiológiai Osztályának vezetője volt.

Az intervenciós és modern radiológia úttörője, a központi radiológiai diagnosztika megálmodója volt.

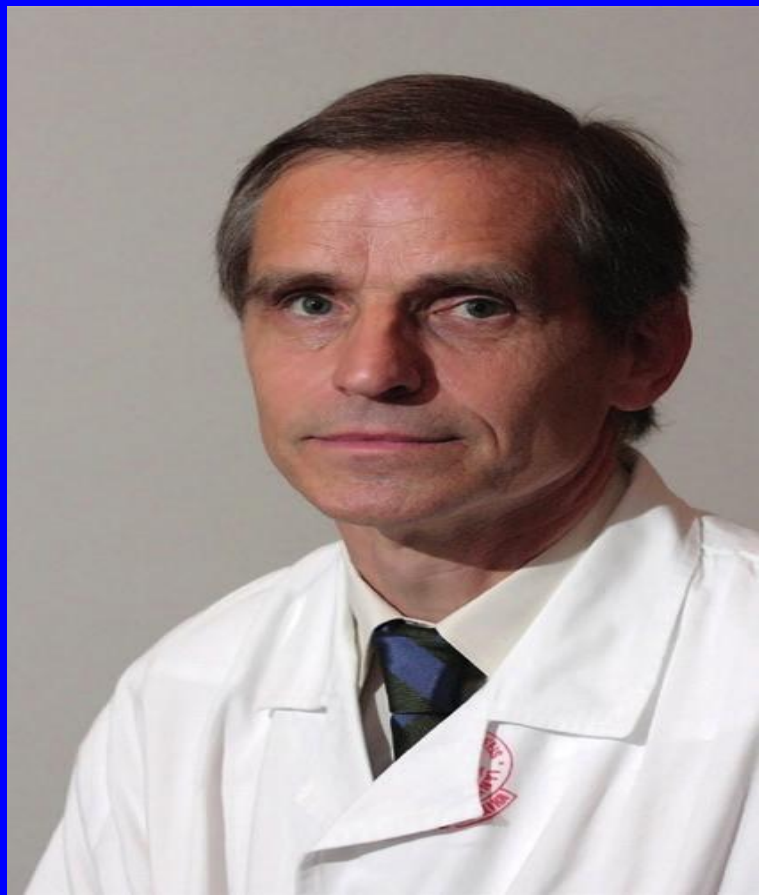
A világon az elsők között végzett PTA-t az arteria subclavián, vertebralison és carotison, amikor mások erre még gondolni sem mertek.

Dr. Baranyai Tibor

Dr. Gyarmati János
1948 – 2018

Dr. Hüttl Kálmán
1955 – 2019

A Semmelweis Egyetem Ér- és Szívsebészeti Klinikára történő érkezése egybeesett a Charles Dotter és Andreas Grünzig nevével fémjelzett endovasculáris terápia elterjedésével, és így Ő annak egyik hazai úttörője és kidolgozója lett, eleinte Szlávny László professzor vezetésével, majd később önállóan, mint a klinika radiológiai osztályának vezetője.

A nagyér katasztrófák invazív és noninvazív diagnosztikájának megteremtése, az elváltozások kialakulásának jobb megértése, a diagnosztika tökéletesítése és ennek önzetlen átadása a minél jobb betegellátás érdekében szintén az ő nevéhez fűződik.

Thomas J. Fogarty MD
1934 – 1985

Az első, igazán minimális invazív érsebészeti módszer az indirekt embolectomia volt ballonos katéterrel. Ezt az eljárást Thomas J. Fogarty amerikai sebész végezte először 1961-ben.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

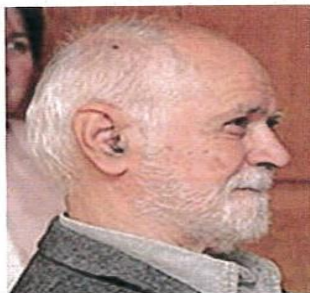
Dr. Mátyás Lajos

Magyarországon 1998 óta végzik az EVAR műtétet. Az első beavatkozás AAA-nál történő elvégzése az ő nevéhez fűződik.

*Forrás: Érbetegségek
Orvostudományi szakfolyóirat
2022/1.*

Magyarországon a ballonos értágítás, majd a stentkezelés úttörői Horváth László, Szláv László, Berentey Ernő, Szatay Imre voltak.

Az eljárás hazai elterjesztésében sokat tettek a második generáció képviselői, mint Repa Imre, Hüttl Kálmán, Fazekas Péter, Than Zoltán és Major László.

100. ábra. Horváth László (1937-).

101. ábra. Szláv László (1937-2004).

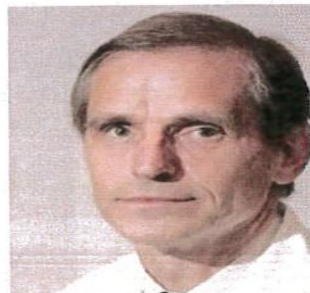
102. ábra. Berentey Ernő (1933-2015).

103. ábra. Szatay Imre (1930-2004).

104. ábra. Repa Imre (1950-).

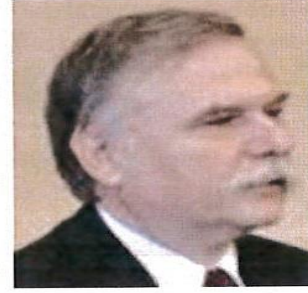
105. ábra. Hüttl Kálmán (1955-2019).

106. ábra. Fazekas Péter.

107. ábra. Than Zoltán.

108. ábra. Major László (1956-).

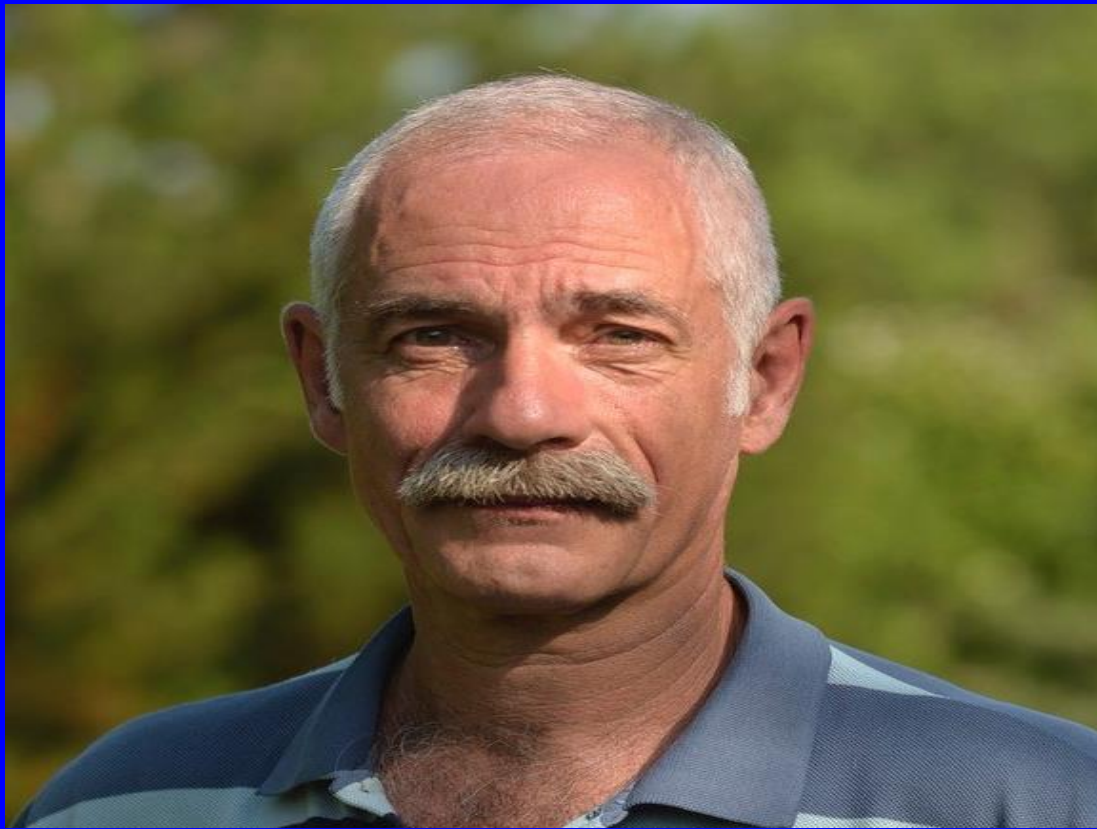
109. ábra. Nyikoláj Leontyevics Volodos (1934-2016).

Dr. Papp Lajos

Szívsebészként, elsőként vezette be a hazai szakmai gyakorlatba:

- *kiterjesztett coronaria endarterectomiákat (mindhárom ágra terjedő részleges, vagy egy-két főágra terjedő teljes desobliteratiót)*
- *teljes revascularisatióra törekvő hatos-hetes-nyolcas-kilences coronaria bypass műtéteket*
- *együlésben végzett coronaria bypass és carotis endarterectomia műtéteket*
- *együlésben végzett szív és tüdőműtéteket*
- *együlésben végzett többes billentyű beültetés és coronaria bypass műtétek*
- *a dissectio aortae teljes restructiojának plasztikai műtétjét (suspensio eljárás)*
- *a 2000-es évek elején kialakította és megszervezte 1 millió lakosra a Dél-Dunántúlon az akut coronaria ellátást, elsősorban a katéteres beavatkozás és műtét útján. Ez azóta a világon mindenütt elterjedt.*

Dr. Szikora István

1991-1994 között Amerikában egyedülálló diagnosztikai neuroradiológiai tudást szerzett, de aktívan közreműködött az intervenciós technikák jövőjét meghatározó embolizációs eljárások kifejlesztésében is.

Hazatérése után az intervenciós neuroradiológiai beavatkozások magyarországi meghonosítása terén meghatározóvá vált szakmai tevékenysége.

Hans Henkes MD
Klinikum Stuttgart
Neuroradiological Clinic

2008. március 3-án 3,5 órával a jobb féltekei stroke klinikai megjelenése után egy 67 éves nő betegen végzett sikeres thrombectomiát.

A beteg teljesen felépült.

Fő szakterületei:

- akut ischaemiás stroke kezelése
- intracranialis aneurizmák áramlásának elterelése
- agyi AVM-ek kezelése
- széles nyaki bifurkációs aneurizmák kezelése
- poszthemorrhagiás érgörcsök kezelése
- atheroscleroticus intracranialis szűkületek kezelése
- Duralis arteriovenosus malformációk kezelése
- Agyi AVM-ek kezelése
- vénás-nyirokfejlődési rendellenességek kezelése
- idiopátiás intracranialis hipotenzió kezelése
- gyermekkori érrendszeri rendellenességek endovaszkuláris kezelése
- agydaganatok fejlett képalkotása

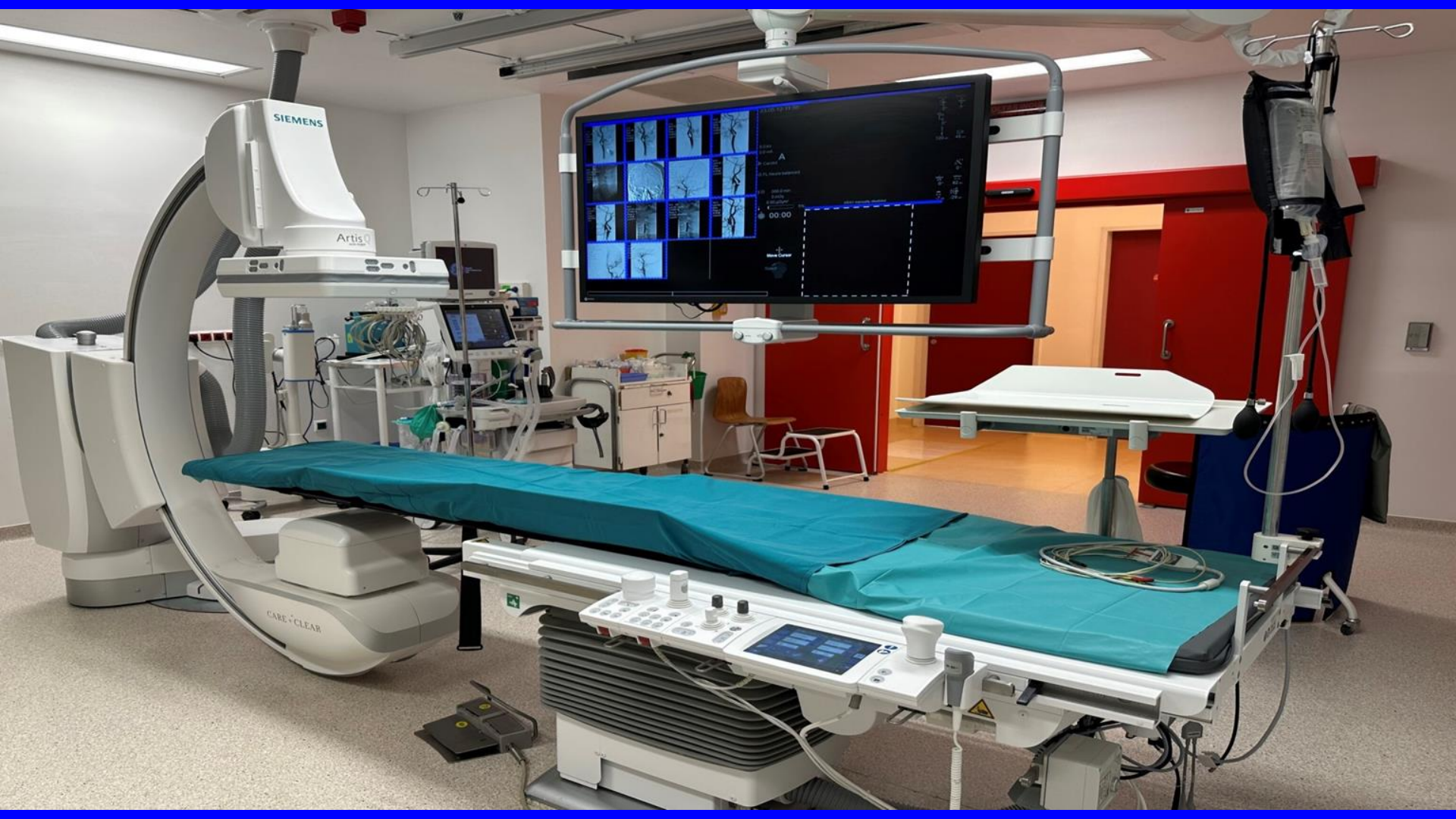
Dr. Vajda Zsolt

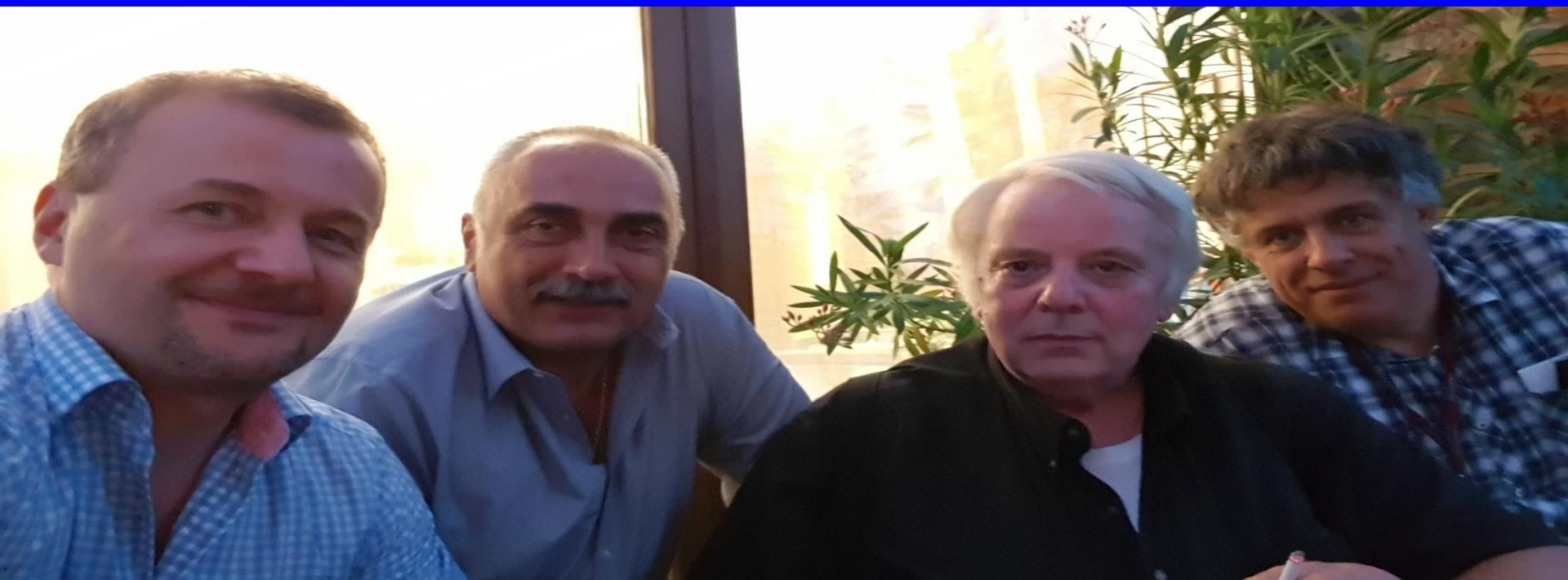
Dr. Nagy Ferenc

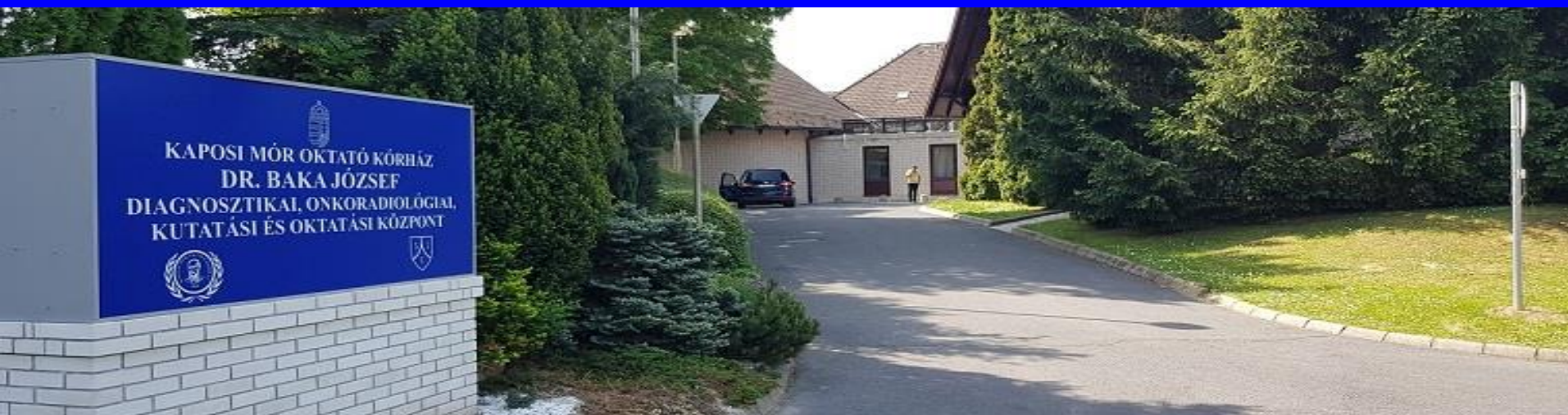
Dr. Nagy Csaba

**1992-ben az első vidéki MR Kaposváron
a Pannon Agrártudományi Egyetem Diagnosztikai Intézetében létesült.**

**A katéteres thrombektómiát vidéki centrumként
a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórházban indította el
Dr. Vajda Zsolt Professzor Úr Dr. Nagy Ferenc Professzor Úr segítségével**

**10 éves tevékenységük protokollszerűen kialakított,
begyakorolt team munka,
mely ezután is tovább működik.**

**Tudományos értékben Kaposvárról származik az első hazai közlemény,
melyet számos nemzetközi közlemény és könyv fejezet követett.**

**Mindenkinek, aki akár egy alkalommal is részt vett ebben a munkában
őszinte elismerésem és gratulálok
további sikeres tevékenységet kívánva!**

Köszönöm a figyelmet!

